

BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THỰC HÀNH NGHỀ Ở KHOA ĐIỆN LẠNH, TRƯỜNG CAO ĐẲNG KỸ NGHỆ II

Phạm Kim Tuấn* Dương Thị Thanh Thanh**

* Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

** Học viện Quản lý giáo dục

Tóm tắt: Nghiên cứu khám phá việc quản lý các hoạt động thực hành nghề tại Khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ thuật II, tập trung vào việc phát triển các kỹ năng thực hành thiết yếu cho sinh viên trong lĩnh vực kỹ thuật điện lạnh và điều hòa không khí. Việc quản lý hiệu quả hoạt động đào tạo thực hành đóng vai trò then chốt trong việc gắn kết giữa kiến thức lý thuyết và kỹ năng thực tiễn, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi công nghiệp và số hóa hiện nay. Nghiên cứu xác định những điểm mạnh và điểm yếu trong thực tiễn hiện tại, đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả quản lý, đồng thời phân tích mối quan hệ giữa giảng viên và sinh viên trong việc thực hiện mục tiêu đào tạo nghề. Kết quả chính cho thấy mặc dù cơ sở vật chất và chất lượng đội ngũ giảng viên có ảnh hưởng lớn đến chất lượng đào tạo, nhưng vẫn còn nhiều thách thức trong việc xác lập mục tiêu rõ ràng và cập nhật phương pháp giảng dạy phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

Từ khóa: Đào tạo nghề, kỹ năng thực hành, thực hành nghề, hoạt động thực hành nghề, quản lý thực hành nghề.

MANAGEMENT MEASURES FOR PROFESSIONAL PRACTICE ACTIVITIES IN THE REFRIGERATION TECHNOLOGY DEPARTMENT, INDUSTRIAL COLLEGE II

Pham Kim Tuan*

Duong Thi Thanh Thanh**

*Industrial College II

**National Academy of Education Management

Abstract: This study explores the management of vocational practice activities within the Refrigeration Department at II Technical College, focusing on developing practical skills essential for students in the technical field of refrigeration and air conditioning. Effective management of practical training is crucial to aligning theoretical knowledge with hands-on skills, particularly in an era of industrial and digital transformation. The research identifies strengths and weaknesses in current practices, assesses the factors impacting management effectiveness, and examines the relationship between instructors and students in meeting vocational training goals. Key findings reveal that while infrastructure and teaching staff quality significantly impact training quality, challenges remain in setting clear objectives and updating teaching methodologies to reflect real-world demands.

Keywords: Vocational training, practical skills, vocational practice, vocational practice activities, vocational practice management

Nhận bài: 16/04/2025

Phản biện: 14/05/2025

Duyệt đăng: 18/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Đối với giáo dục nghề nghiệp ở bậc cao đẳng và trung cấp, việc quản lý hiệu quả hoạt động thực hành nghề là yêu cầu cấp bách, giúp học sinh, sinh viên không chỉ nắm bắt lý thuyết mà còn có kỹ năng áp dụng vào thực tiễn, xử lý tình huống nghề nghiệp linh hoạt. Thông qua hợp tác với doanh nghiệp trong đào tạo thực hành, chương trình học không chỉ được cập nhật theo nhu cầu thị trường mà còn tối ưu hóa nguồn lực, nâng cao hiệu quả đào tạo và tiết kiệm chi phí.

Tại Khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II, biện pháp quản lý thực hành nghề hiện nay vẫn còn một số hạn chế. Khoa đã cố gắng cải tiến công tác quản lý giảng dạy thực hành nghề, tuy nhiên, hệ thống quản lý còn thiếu sự hoàn thiện, và hợp tác liên kết với doanh nghiệp vẫn chưa chặt chẽ.

Với mong muốn tìm ra các biện pháp thiết thực, hiệu quả để khắc phục các hạn chế trên, nghiên cứu “Biện pháp quản lý hoạt động thực hành nghề ở Khoa Điện lạnh, trường cao đẳng Kỹ nghệ II” được tiến hành. Mục tiêu là nâng cao chất lượng

đào tạo thực hành, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về nguồn nhân lực kỹ thuật chất lượng, góp phần vào sự phát triển bền vững của nền kinh tế quốc gia.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên về quản lý hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

2.1.1. Mục tiêu của biện pháp

Mục đích của biện pháp này là tăng cường nâng cao nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên và học sinh, sinh viên về vị trí và vai trò của các hoạt động thực hành, cũng như sự cần thiết của việc quản lý các hoạt động thực hành nghề của học sinh, sinh viên trong khoa Điện lạnh để đạt được hiệu quả đào tạo nghề.

2.1.2. Nội dung của biện pháp

Tăng cường nhận thức và định hướng nghề nghiệp cho học sinh, sinh viên khi nhập học.

Truyền thông các hoạt động tuyên truyền và giáo dục dành cho cán bộ quản lý, giáo viên, các

hoạt động đoàn thể về vai trò, trách nhiệm và nghĩa vụ của họ đối với các hoạt động thực hành của học sinh, sinh viên trong Khoa Điện lạnh.

Thay đổi những hiểu biết không chính xác, chưa đầy đủ về các hoạt động thực hành của học sinh, sinh viên trong Khoa Điện lạnh.

2.1.3. Cách thức thực biện pháp

Đề cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên trong công tác quản lý hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh thì bộ quản lý, giáo viên cần có ba yếu tố quan trọng: động lực giảng dạy, trách nhiệm giảng dạy và sự chủ động trong quá trình dạy học để đạt hiệu quả cao. Về cơ chế quản lý, nhà trường cần xác định rõ trách nhiệm định hướng nghề nghiệp cho học sinh, sinh viên trong các văn bản quản lý chung của nhà trường và đặc biệt trong kế hoạch tổ chức rèn luyện kiến thức nghề nghiệp cho học sinh, sinh viên.

Khoa Điện lạnh giao cho giáo viên trực tiếp tham gia giảng dạy xây dựng các chương trình học cụ thể và chi tiết, trong đó chỉ rõ mục tiêu đào tạo của từng học phần với các cấp độ và yêu cầu khác nhau theo chuẩn năng lực đầu ra, đặc biệt là về những kỹ năng thực hành nghề cần thiết của học sinh, sinh viên.

Các phòng ban cần hợp tác với các khoa Điện lạnh tổ chức các buổi thảo luận và tìm hiểu về nội dung chương trình để giúp học sinh, sinh viên hiểu rõ hơn về ngành học và cơ hội nghề nghiệp. Điều này giúp học sinh, sinh viên nhận thức được mục tiêu đào tạo ở trình độ đang theo học trong ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí, cũng như phát triển động lực tự học, niềm đam mê nghề nghiệp và sự tích cực trong việc phát triển phẩm chất và năng lực nghề nghiệp ngay từ học kỳ đầu tiên.

2.2. Xây dựng kế hoạch hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh, trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

2.2.1. Mục tiêu của biện pháp

Mục tiêu chính của biện pháp là xây dựng kế hoạch thực hành nghề tại khoa Điện lạnh, nhằm đổi mới quản lý hoạt động thực hành để nâng cao chất lượng đào tạo nghề ở khoa Điện lạnh. Thông qua việc xây dựng kế hoạch thực hành nghề giúp cán bộ quản lý và giáo viên chủ động thực hiện nhiệm vụ được phân công với chất lượng cao nhất.

2.2.2. Nội dung của biện pháp

Tập trung vào xây dựng mục tiêu và nội dung hoạt động thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí dựa trên khung năng lực nghề nghiệp, sau đó tổ chức kế hoạch thực hành nghề theo quy trình khoa học, hiệu quả.

2.2.3. Cách thức thực biện pháp

Việc xây dựng mục tiêu và nội dung hoạt động

thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí dựa trên khung năng lực nghề nghiệp đòi hỏi sự tham gia tích cực của cán bộ quản lý và giáo viên chuyên môn. Các mục tiêu và nội dung của hoạt động thực hành cần phải phản ánh mục tiêu cụ thể của chương trình đào tạo.

Khoa cần phải tuân thủ quy chế chung của khung chương trình đào tạo của Tổng cục giáo dục nghề nghiệp và điều kiện cụ thể của khoa để xây dựng quy định thực hành phù hợp. Mục tiêu của hoạt động thực hành cần phải đáp ứng nhu cầu xã hội và mục tiêu chung của ngành, bao gồm việc đào tạo học sinh, sinh viên có trình độ chuyên môn và tay nghề đáp ứng yêu cầu của doanh nghiệp.

Tổ chức xây dựng kế hoạch thực hành, quy trình này cần phải được thực hiện một cách cẩn thận và có hệ thống. Bước đầu tiên là đánh giá kế hoạch thực hành hiện tại, trong đó cần phải xem xét xem liệu kế hoạch này có phản ánh đầy đủ mục tiêu đào tạo và đáp ứng được yêu cầu của ngành không. Sau đó, khoa cần phải sơ thảo kế hoạch mới dựa trên những phân tích từ bước trước. Kế hoạch này cần phải phản ánh rõ ràng các mục tiêu cụ thể và nội dung thực hành, cũng như các phương pháp, công cụ và quy trình kiểm tra đánh giá. Kế hoạch này sau đó được chuyển qua bước thẩm định và hoàn thiện, trong đó các ý kiến từ các bên liên quan được thu thập và xem xét để điều chỉnh và hoàn thiện kế hoạch.

2.3. Tổ chức hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

2.3.1. Mục tiêu của biện pháp

Tổ chức hoạt động thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí là một chức năng cơ bản của quản lý giáo dục. Việc tổ chức hoạt động này một cách hiệu quả sẽ đóng góp vào việc nâng cao chất lượng học thực hành của học sinh, sinh viên trong ngành. Không chỉ giúp học sinh, sinh viên tiếp cận kiến thức cần thiết, mà còn giúp hình thành những kỹ năng thực hành nghề cần thiết, từ đó tạo ra một nền tảng vững chắc cho sự phát triển nghề nghiệp trong tương lai của học sinh, sinh viên. Mục tiêu của giải pháp là tổ chức hoạt động học thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí một cách hiệu quả và chất lượng, đáp ứng đầy đủ yêu cầu của ngành nghề.

2.3.2. Nội dung của biện pháp

Tổ chức hoạt động học thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí bao gồm hai giai đoạn chính: Giai đoạn chuẩn bị và giai đoạn thực thi.

Trong Giai đoạn chuẩn bị, việc xác định và hiểu rõ nội dung học thực hành theo chương trình học của khoa là cần thiết. Học sinh, sinh viên cần phải tiếp cận thông tin chi tiết và cụ thể về các

hoạt động học thực hành nghề sẽ thực hiện, đồng thời phải đảm bảo sự thấu hiểu và nhận thức đầy đủ. Điều này sẽ thúc đẩy thái độ tích cực và hành vi học tập chủ động của học sinh, sinh viên. Đồng thời, việc chuẩn bị đầy đủ các thiết bị, công cụ cần thiết là không thể thiếu. Học sinh, sinh viên cần phải đảm bảo rằng các dụng cụ này phù hợp và đáp ứng đầy đủ yêu cầu của hoạt động học thực hành.

Trong Giai đoạn thực thi, học sinh, sinh viên cần lập kế hoạch học thực hành cho các học phần trong chương trình đào tạo. Việc này giúp học sinh, sinh viên tự chủ và tổ chức thời gian học tập một cách hợp lý, từ đó tối ưu hóa quá trình học tập. Thực hiện các bước học thực hành theo kế hoạch đã được giáo viên quy định là cần thiết để đảm bảo sự tuân thủ nội dung và thời gian quy định.

2.3.3. Cách thức thực biện pháp

Khoa Điện lạnh cần tổ chức việc lập kế hoạch học thực hành cho học sinh, sinh viên ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí theo từng kỳ học và cả năm học. Cụ thể, Khoa chỉ đạo việc xây dựng kế hoạch và đảm bảo việc thực hiện kế hoạch một cách chặt chẽ.

Khoa cần tổ chức hoạt động thực hành cho học sinh, sinh viên theo các học phần trong chương trình đào tạo của trường và theo hướng dẫn của Tổng cục giáo dục nghề nghiệp. Điều này đòi hỏi sự cân nhắc kỹ lưỡng để đảm bảo rằng hoạt động được thực hiện một cách hợp lý và hiệu quả.

Giáo viên phải đảm bảo việc dạy thực hành được tiến hành một cách chuyên nghiệp, có kế hoạch và theo đúng quy định. Cần hướng dẫn học sinh, sinh viên trong quá trình học và thực hiện các hoạt động thực hành, cũng như đánh giá kết quả của học sinh, sinh viên một cách công bằng và chính xác.

Việc phát triển kỹ năng thực hành nghề của học sinh, sinh viên được coi là ưu tiên hàng đầu. Học sinh, sinh viên cần được khuyến khích và hỗ trợ để tự kiểm tra và đánh giá kết quả thực hành của mình, từ đó xác định được điểm mạnh và điểm yếu để cải thiện. Bên cạnh đó, việc lắng nghe và tiếp thu ý kiến từ giáo viên và các học sinh, sinh viên khác cũng rất quan trọng. Học sinh, sinh viên cần phản hồi và trao đổi ý kiến để tạo ra một môi trường học tập tích cực và cởi mở, từ đó phát triển và hoàn thiện bản thân mình.

2.4. Chỉ đạo đổi mới hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

2.4.1. Mục tiêu của biện pháp

Mục tiêu của biện pháp này là chỉ đạo hoạt động thực hành nghề, bao gồm việc cải tiến nội dung, phương pháp, và hình thức tổ chức. Việc cải tiến này nhằm giúp giáo viên có hướng dẫn giảng dạy phù hợp và đạt được kết quả mong đợi, đồng

thời giúp học sinh, sinh viên có hướng nội dung học tập rõ ràng.

Chỉ đạo cải tiến nội dung, phương pháp, và hình thức tổ chức hoạt động thực hành nhằm xây dựng nội dung thực hành một cách toàn diện và hoàn thiện, đáp ứng các yêu cầu mới về phẩm chất và năng lực của giáo viên, giúp giáo viên và học sinh, sinh viên áp dụng các phương pháp và hình thức phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả đào tạo.

Chỉ đạo cải tiến nội dung, phương pháp, và hình thức tổ chức hoạt động thực hành cũng giúp giáo viên hiểu rõ trách nhiệm của mình trong quá trình dạy thực hành, đồng thời giúp học sinh, sinh viên xác định mục tiêu học tập một cách rõ ràng. Việc phát triển kiến thức và kỹ năng cho học sinh, sinh viên trong quá trình thực hành nghề cũng cần phải phù hợp với ngành nghề, tạo điều kiện cho học sinh, sinh viên có thể thích ứng nhanh chóng với thực tế sau khi tốt nghiệp.

2.4.2. Nội dung của biện pháp

Tổ chức và hướng dẫn cải tiến nội dung, phương pháp, và hình thức tổ chức hoạt động thực hành giúp giáo viên trang bị kỹ năng lập kế hoạch bài giảng và áp dụng các phương pháp dạy học linh hoạt. Đồng thời có thể lựa chọn các công cụ và kỹ thuật dạy học phù hợp với từng tình huống, cùng với khả năng tổ chức và đánh giá hiệu quả, tạo ra một môi trường học tập đa dạng và tích cực cho học sinh, sinh viên.

2.4.3. Cách thức thực biện pháp

Đổi mới nội dung thực hành của học sinh, sinh viên ngành kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí: Phân tích ngành nghề để xác định nội dung thực hành, hội đồng chuyên gia tiến hành phân tích các nhiệm vụ và công việc chuyên môn trong ngành.

Xác định nhiệm vụ và công việc cần thiết cho đào tạo: Dựa trên kết quả phân tích, nhóm chuyên gia xác định rõ nhiệm vụ và kỹ năng cần thiết cho học sinh, sinh viên, tạo nên căn cứ cho việc đổi mới nội dung thực hành.

Đổi mới nội dung thực hành dựa trên phản hồi và nghiên cứu: Các biện pháp đổi mới được thực hiện dựa trên sự hiểu biết sâu rộng về ngành nghề và phản hồi từ học sinh, sinh viên và doanh nghiệp.

Phân tích ngành nghề để xác định các kỹ năng cơ bản cần thiết: Sử dụng phương pháp nghiên cứu để phân tích chi tiết ngành nghề và xác định các kỹ năng quan trọng cần phát triển cho học sinh, sinh viên. Xây dựng kế hoạch đổi mới dựa trên nghiên cứu và phản hồi: Kế hoạch đổi mới được xây dựng dựa trên thông tin thu thập từ phân tích ngành và phản hồi từ học sinh, sinh viên và giáo viên.

2.5. Thường xuyên kiểm tra, đánh giá hoạt động thực hành nghề ở khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II

3.5.1. Mục tiêu của biện pháp

Mục tiêu cốt lõi của biện pháp này là đảm bảo sự hiệu quả và tính chất chính xác của quá trình giáo dục và đào tạo trong lĩnh vực điện lạnh thông qua việc thực hiện kiểm tra và đánh giá định kỳ về hoạt động thực hành nghề. Mục tiêu cụ thể là đảm bảo rằng học sinh, sinh viên được đánh giá đúng mức độ phát triển của kỹ năng, kiến thức, và khả năng áp dụng vào thực tế trong lĩnh vực điện lạnh.

2.5.2. Nội dung của biện pháp

Biện pháp này bao gồm việc thiết kế và thực hiện các bài kiểm tra, bài đánh giá có nội dung phản ánh đầy đủ và chính xác các mục tiêu đào tạo cụ thể của từng khóa học. Nội dung cụ thể của các bài kiểm tra và đánh giá được xác định dựa trên các tiêu chuẩn và chỉ tiêu mà học sinh, sinh viên cần đạt được trong quá trình học.

2.5.3. Cách thức thực hiện biện pháp

Quá trình thực hiện biện pháp này bao gồm việc tổ chức các buổi kiểm tra và đánh giá định kỳ, thường được thực hiện vào cuối mỗi học kỳ và theo kế hoạch giảng dạy đã đề ra. Các buổi kiểm tra và đánh giá này sẽ được chủ động chuẩn bị và tiến hành một cách cẩn thận để đảm bảo tính công bằng và đáng tin cậy. Đồng thời, việc cung cấp phản hồi xây dựng cho học sinh, sinh viên sau mỗi kỳ thực hành cũng là một phần quan trọng của quá trình.

Khi xây dựng kế hoạch kiểm tra và đánh giá, cần phải bám sát vào đặc trưng của môn học thực hành cũng như đặc điểm của đối tượng được đánh giá. Điều này giúp đảm bảo rằng kế hoạch kiểm tra và đánh giá đáp ứng đúng nhu cầu của học sinh, sinh viên và mục tiêu của tổ chức đào tạo.

Các buổi họp định kỳ cũng được tổ chức để đánh giá kết quả và điều chỉnh kế hoạch thực hành

nếu cần thiết. Trong quá trình thực hiện biện pháp, sự hợp tác chặt chẽ giữa các giáo viên, học sinh, sinh viên là điều cần thiết để đảm bảo tính hiệu quả và minh bạch của quá trình kiểm tra và đánh giá.

III. KẾT LUẬN

Nghiên cứu đã khẳng định vai trò thiết yếu của công tác quản lý thực hành trong việc phát triển kỹ năng nghề nghiệp cho học sinh, sinh viên, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao về nguồn nhân lực chất lượng trong bối cảnh công nghiệp hóa và số hóa. Việc quản lý hiệu quả hoạt động thực hành nghề tại Khoa Điện lạnh, Trường Cao đẳng Kỹ nghệ II, không chỉ là yêu cầu cấp thiết mà còn là bước tiên quan trọng nhằm chuẩn bị cho học sinh, sinh viên những kỹ năng nghề nghiệp sát với thực tiễn. Đề án đã đóng góp nền tảng lý luận vững chắc, đồng thời phân tích chi tiết thực trạng quản lý hiện tại, từ đó xác định rõ các điểm mạnh cũng như hạn chế cần khắc phục.

Từ các kết quả phân tích, nghiên cứu đã đề xuất năm biện pháp quản lý thực hành nghề, với trọng tâm là đảm bảo tính mục tiêu, tính hệ thống, và tính khả thi. Các biện pháp này tập trung vào việc tối ưu hóa quy trình tổ chức và chỉ đạo hoạt động thực hành, tăng cường sự chuẩn bị kỹ lưỡng về cơ sở vật chất và tài liệu giảng dạy, đồng thời cải thiện công tác kiểm tra và đánh giá thực hành để phản ánh đúng năng lực thực tế của học sinh, sinh viên. Kết quả nghiên cứu không chỉ mang lại giá trị thực tiễn trong việc nâng cao chất lượng đào tạo mà còn đóng góp ý nghĩa sâu sắc vào việc hoàn thiện năng lực thực hành nghề cho học sinh, sinh viên, thúc đẩy sự phát triển bền vững của ngành giáo dục nghề nghiệp.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Lao động Thương binh và Xã hội. (2016). *Thông tư số 46/2016/TT-BLĐTBXH ngày 28 tháng 12 năm 2016 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội quy định về Điều lệ Trường cao đẳng.*
2. Bộ Lao động Thương binh và Xã hội. (2017b). *Thông tư số 09/2017/TT-BLĐTBXH ngày 13/3/2017 Quy định việc tổ chức thực hiện chương trình đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng theo niên chế hoặc theo phương thức tích lũy mô-đun hoặc tín chỉ; quy chế kiểm tra, thi, xét công nhận tốt nghiệp.*
3. Bộ Lao động Thương binh và Xã hội. (2018). *Thông tư số 23/2018/TT-BLĐTBXH ngày 06/12/2018 Quy định về hồ sơ, sổ sách trong đào tạo trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng.*
4. Trần Kiểm (2009), *Những vấn đề cơ bản của khoa học Quản lý giáo dục*, Nhà xuất bản Đại học Sư phạm, Hà Nội
5. *Quyết định số 2239/QĐ-TTg về phê duyệt chiến lược phát triển giáo dục nghề nghiệp giai đoạn 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2045, ngày 30 tháng 12 năm 2021.*
6. Nguyễn Việt Sự (2005), *Giáo dục nghề nghiệp những vấn đề và biện pháp*, Nhà xuất bản Giáo dục Hà Nội.